

A szakszervezet az oktatásról

**Borbándi János
üzemlátogatáson**

Huszonhét felsőoktatási intézmény szakszervezeti bizottságának felmérését és a fiatal oktatók parlamentjeinek tapasztalatait tekintette át a Pedagógusok Szakszervezetének elnöksége csütörtökön.
Megvitatta az elnökség a tizenegy napos tanítási ciklus tapasztalatait is. Megállapította, hogy az elmúlt év szeptemberétől az iskolák alsó tagozatainak többségében bevezetett új tanítási rend összességében eredményes. A gyerekek többet

lehetnek — a kéthetenkénti szombat — együtt szüleikkel, s így nagyobb lehetőségek adódnak a hatékonyabb családi nevelésre. Altalános tapasztalat, hogy a tanulók a szabad szombat után pihentebben mennek az iskolába, aktívabbak a tanítási órákon, lényegesen csökkent az egy napos mulasztások és a késések száma is.
Az elnökség áttekintette a tizenegy napos tanítási rendszerrel kapcsolatban felmerülő kérdéseket és a megoldásuk lehetőségét. (MTI)

Borbándi János, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Minisztérium elnökhelyettese, aki kormányküldöttség élén tartózkodik Vietnámban, csütörtökön ellátogatott a hanoi Tran Hung Dao gépgyárba. Ez az üzem csaknem húsz éve testvérvállalata a Csepeli Szerszámgyárnak. Borbándi János a gyár kollektívája előtt beszédet mondott. (MTI)

Nőkről nőknek — és mindenkinek

Ülésezett a népfront megyei nőpolitikai bizottsága

Egyetlen korban sem esett annyi szó politikai, társadalmi fórumokon a nőkről, mint napjainkban. Megünnepeltük a nők évét, s már javában morzsolgatjuk a nők évtizedének napjait is. A magyar lányok, asszonyok — gyakorlatban is megvalósuló — egyenjogúsága évek óta napirenden levő témája politikai életünknek. Az 1970-es párhuzamos adta meg a fejlődés irányvonalát, az eszméleti útmutatót az egyenjogúság megvalósításához. Először másfél év távlatából értékelte az asszonyok életét, aránytalanul nagyobb teherviselésük enyhítését a Magyar Nők Országos Tanácsának első konferenciája, s most március 5-én, 6-án ismét konferencián tárgyalják meg sorsuk alakulását.
Bizonnyára elégedetten állapítják majd meg; társadalmi méretekben jelentős a fejlődés a nők helyzetének alakulásában, szerepük megítélésében. Ezt az általános képet rajzolta meg Csongrád megyei tapasztalatok alapján az a jelentés is, amelyet az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának nőreferense, *Szatmári Emilné* ismertetett tegnapi csütörtökön a népfront megyei nőpolitikai bizottsága kibö-

tett ülésén. Az előadó elmondta azonban azt is, hogy régtől az a helyi viszonyoknak megfelelően alkalmazni a Központi Bizottság határozatát. A „keret” sok intézménynél nem merik rugalmasan kitölteni a saját körülményeik diktálta tartalommal. Előfordul, hogy a nőkérdésről esik szó, egyedül a nőfelelőt, a nőbizottságot tartják „illetékesnek”, holott az egész vállalat — az egész társadalom ügye, hogy a lányok, asszonyok gondjait megoldjuk.
Számszerű adatok bizonyítják, kedvezően alakult a választott tisztviselők között a nők aránya. Ugyanakkor arra is van példa, hogy kiválasztásuk, felkészítésük esetenként nem megfelelő. A jövőben jobban kell segíteni őket a kezdés nehézségeiben. Vezető tisztviselői azonban a vártnál kevesebb nő került a megyében. Volt rá eset, hogy a két jelöltnek nem egyformán „tálaták” a rá váró felelősségteljes munkát. A beosztás nővámányosa valószínűleg összerokkadt a rá ruházandó terhek hullámaiban, míg a férfi el könnyen lekedzhet akadályokat festetnek csupán. Nem kétséges egyik fél válassza sem. Ugyanakkor figyelmeztető példa: elriasztás helyett bátorítani kell a nőket a felelős, vezető beosztás elfogadására, hiszen sokszor nincs is módjuk, hogy „megmértesenek”. Jelentős még a tennivaló a szakmai és általános műveltség emelésében, valamint a családon belüli egyenjogúság megteremtésében is. S ebben a legnagyobb segítséget éppen a népfront bizottságok tudják nyújtani. Különösen sok figyelmet igényel ez a munka Csongrád megyében, ahol a dolgozók 44 százaléka nő, s legtöbbször a könnyűipar ad elfoglaltságot.
Érdekes azonban külön vizsgálni az értelmiségi asszonyok életét, hiszen a megyeszékhely, Szeged, egyetlen város. A diplomásoknak

itt csaknem fele nő. A népfront városi nőpolitikai bizottsága nemrégiben rendezett egy beszélgetést, ahol egyetemet, főiskolát végzett asszonyok mondták el, miért, illetve miért nem végeznek közéleti tevékenységet. A tegnapi városi nőpolitikai bizottságának elnöke.

Hazánkban, amit a jogszabályok szerint megkaphatnak a dolgozó nők, azt megkapták. Meg kell tanulni azonban élni a lehetőségekkel. Kiderült ugyanis, hogy még a magas képzettségű családokban is konzerválódtak a maradi hagyományok. S a régi fajta munkamegosztás sok helyen csak a férfit, a gyereket kíméli. Érthető azonban: az értelmiségi nővel szemben a társadalmi nagyközönség az elvárásai, hiszen egy ember taníttatása tetemes pénzbe kerül az államnak. Az egyéni érdekeket össze kell egyeztetni a közönségével. A csaknem 40 asszony egyéni sorsa, életútja azonban arra figyelmeztet: nem lehet mindenképp egyformán elvárni a szorosan vett társadalmi munkát. A kisgyermekes anyának élete egy szakaszában nem lehet egyformán fontos a gyermek és a társadalom. És nem mindenki alkalmas arra — egyéni adottságai, körülményei folytán —, hogy a ma elvárásainak, a hármasköveteleménynek egyaránt eleget tegyen. De a szunyadvó értékeket, a tenniakarást kell fedezni az asszonyokban, s a bizalom, a bátorítás a közvetlen környezet feladata. A kérdés tehát az: milyen módon lehet rábáztatni a nőket a köztudat való munkálkodás hasznára, szépségeire. Ennek a módszernek a „kidolgozása” talán a soron következő legfontosabb lépés.

A megoldáshoz — és a gyakorlatban is érvényesülő egyenjogúsághoz — bizonyára közelebb visznek a konferencián elhangzó javaslatok is.
Ch. A.

Expedíció a gipszkarszton

A természeti földrajz és a gazdasági élet

A szocialista országok — állapította meg néhány éve a Nemzetközi Földrajzi Unió budapesti kongresszusa — előbbre tartanak a közvetlen gazdasági hasznot eredményező földrajzi kutatásokban. Kanada és a Szovjetunió talajtakaró és éghajlati adottságai például közel egyformák. Mindkét országban igen nagymérvű a talajerosztás, a talajpusztulás. Kanadában évente a termőföldeknek majdnem a fele esik áldozatul ennek a folyamatnak: a Szovjetunióban viszont az egész népgazdaságot átfogó, a tudományos felismeréseken alapuló intézkedések révén lényegesen kedvezőbbé vált a helyzet. Ez főként annak köszönhető, hogy a természeti földrajz feltárta problémák döntő többsége csak nagyberuházással, tehát népgazdasági erővel oldható meg.

karsztonok ivóvízrendszert, vagy hogy hazai példát hozunk, a Dunántúli Középhegység bányászatainak életét oly sokszor megkeserítő karsztvízbetörések kérdéskörét is.
— Ön annak idején Aggteleken századunk legnagyobb barlangtani szenciájával szolgált, amikor fedezte a tíz kilométer nagyságrendű Béke-barlangot: leírta nagyságát, és fő jellemzőit, pedig akkor még a barlangot konkrétan meg sem találták... Hol kutat most?
— A Szovjetunióban, a Podóliai-gipszkarszton. Ez a maga nemében páratlan természetű adottságú táj. Barlangrendszeré eddig 109 kilométer hosszúságban ismert járat. Az anyagot gipsz. Ez év novemberében filmet is készítettünk róla *Rockenbauer* Pállal, a televízió szerkesztőjével. A barlang egy részét a mi városunkról, Szegedről nevezték el. Készülök egy másik, nagyobb útra is. Szeptemberben Sheffieldben rendezik a VII. Szpeleológiai Kongresszust. Két előadás megtartására kértek fel. Természetesen — mivel az angliai mészkőhegységeken még nem jártam — szeretnék körülnézni majd a szigetország karsztiszempontból érdekes tájain is.

ipartelepítési lehetőségek szempontjából vizsgáltuk meg. Tanulmányt készítettünk a Dél-Alföld természet-tájééjlődése és a területrendezési beavatkozások között levő ellentmondásokról. Az Országos Vízügyi Hivatalt felkérésére pedig az Alföld gázos vízkútjairól írtunk monográfiát. Jelenleg az Erdészeti Tudományos Intézet által kért tudományok felmérésén dolgozik a tanszéki kollektíva.
— Gondjai?
— Emberiek, nem is tudom, hogy felhozzam-e őket? Több mint három éve várom, hogy telefonot kapjak. Ennek hiánya erősen megnehezíti tudománysszervező munkámat.
Petri Ferenc

A tudományág a természeti földrajzi burok fejlődését, ennek törvényszerűségeit kutatja: a József Attila Tudományegyetem Természeti Földrajzi Tanszéke pedig ezen belül a karsztvidékek és a Dél-Alföld e körbe tartozó potenciált.
A tanszék vezetőjének, dr. Jakucs László egyetemistának alig két hete látott napvilágot a legújabb könyve. Az angol nyelvű munkát (Morphogenetics of karst regions) az Akadémiai Kiadó az angliai Hilger kiadóval vállaltalattal jelentette meg közös kiadásban. A tény arra utal, hogy komoly nemzetközi érdeklődés mutatkozik a szegedi tudós kutatásai iránt.

— Régebben pusztán a földfelszín változásainak leírásával, magyarázatával foglalkozó tudomány volt a miénk, arra igyekeztünk választ adni, hogy a hegyek, síkságok, folyók hogyan keletkeztek. A szocialista társadalomban azonban megváltozott a helyzet. A termékgazdálkodás ugyanis igényli az útmutatót a természeti földrajz szakembereitől is; kutatásainkat olyan alapnak tekintik, amely lehetővé teszi, hogy ne csak megismerjük, de meg is változtassuk a természetet. Egyre több a példa rá, hogy különböző tudományos intézetek és állami szervek kérnek fel kutatómunkára bennünket. Csak a legutóbbiakat említem. A kalocsai és mohácsi körzet tájpotenciáljait a távlati

Szardán délután az esős szellőkkel kísért szépséges időjárás alaposan próbára tette az áramszolgáltató vállalat és a vízművek dolgozóit. A viharos szél ugyanis megrongálta a Szeged és Vásárhely közötti, a dorozsmai és az újszegedi 20 kilovoltos kábeleket. A vezetőkelek zárlatos szakaszain azonnal megkezdődött a helyreállítás.
A III. számú, Óthalmi úti vízmű mélytárolójában — amely egyébként éppen négy óra körül szokott „besegíteni” — a délutáni csúcsidőben — leálltak az áramszünetben a szivattyúk. A vízmű saját Diesel-aggregátora pedig nem bírta a teljes terhelést, s ráadásul a IV-es vízmű gépei is csak késve tudtak elindulni. A víznyomás — Tárján kivételével — a késő esti órákig gyenge volt a városban, még a földszinti lakásokban is, a felsőbb szinteken pedig sok helyen órákig nem folyt víz a csapokból.
A nagy erősségű szélviharkárokat okozott Csongrád megye mezőgazdasági üzeminek kertészeti tele-

Áramszünet, csökkenő víznyomás Viharkárok Szegeden

pein és a kiskertekben is. A szeged-mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezetben például négy, egyenként 1400 négyzetméter alapterületű magas fóliaházat újból be kell fedni. A becslések szerint a közös gazdaságnak több mint 50 ezer forint kárt okozott a szokatlan februári időjárás.

pein és a kiskertekben is. A szeged-mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezetben például négy, egyenként 1400 négyzetméter alapterületű magas fóliaházat újból be kell fedni. A becslések szerint a közös gazdaságnak több mint 50 ezer forint kárt okozott a szokatlan februári időjárás.

Könyvemben — mondja dr. Jakucs László — a karsztjelenségek fejlődési folyamatainak új értelmezését adom. Foglalkozom kémiai, biológiai és tájökonomiai összefüggésekkel is.
— Úgy látszik, hogy a karsztonok egyre inkább az érdeklődés homlokterébe kerülnek...
— Európában igen sok helyütt folyik például mezőgazdasági termelés karsztfeliszáradás. Az itteni tevékenység azonban meg kell szervezni. Ez a munka igazán eredményes csak akkor lehet, ha tisztában vagyunk olyan elvontnak látszó problémákkal is, amelyeket a könyvem felsorakoztat. De ugyanígy említhetném a

— Régebben pusztán a földfelszín változásainak leírásával, magyarázatával foglalkozó tudomány volt a miénk, arra igyekeztünk választ adni, hogy a hegyek, síkságok, folyók hogyan keletkeztek. A szocialista társadalomban azonban megváltozott a helyzet. A termékgazdálkodás ugyanis igényli az útmutatót a természeti földrajz szakembereitől is; kutatásainkat olyan alapnak tekintik, amely lehetővé teszi, hogy ne csak megismerjük, de meg is változtassuk a természetet. Egyre több a példa rá, hogy különböző tudományos intézetek és állami szervek kérnek fel kutatómunkára bennünket. Csak a legutóbbiakat említem. A kalocsai és mohácsi körzet tájpotenciáljait a távlati

Szardán délután az esős szellőkkel kísért szépséges időjárás alaposan próbára tette az áramszolgáltató vállalat és a vízművek dolgozóit. A viharos szél ugyanis megrongálta a Szeged és Vásárhely közötti, a dorozsmai és az újszegedi 20 kilovoltos kábeleket. A vezetőkelek zárlatos szakaszain azonnal megkezdődött a helyreállítás.
A III. számú, Óthalmi úti vízmű mélytárolójában — amely egyébként éppen négy óra körül szokott „besegíteni” — a délutáni csúcsidőben — leálltak az áramszünetben a szivattyúk. A vízmű saját Diesel-aggregátora pedig nem bírta a teljes terhelést, s ráadásul a IV-es vízmű gépei is csak késve tudtak elindulni. A víznyomás — Tárján kivételével — a késő esti órákig gyenge volt a városban, még a földszinti lakásokban is, a felsőbb szinteken pedig sok helyen órákig nem folyt víz a csapokból.
A nagy erősségű szélviharkárokat okozott Csongrád megye mezőgazdasági üzeminek kertészeti tele-

Odesszai újságíró-küldöttség a Délmagyarországnál



Somogyi Károlyné felvétele

A testvérmegyei kapcsolatok meghívott Odessza területi újságíró-küldöttség — I. P. Belenykova, a *Znamja Kommunizma* főszerkesztője és V. V. Korotnyanszki, az Odessa területi lapkiadó vállalat igazgatója — tegnap, szegedi programjuk során a Délmagyarország szerkesztőségébe látogatott. A vendégek lapunk vezető munkatársaival találkoztak, és a testvéri sajtókapcsolatokról tárgyaltak. Képeket bal oldalon: az odesszai vendégek

A megyei NEB ülése

Tegnap délután ülésezett a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság, amelyen megtárgyalták a tervben felüli kiadói tevékenységről folyamatban lévő vizsgálat tájékoztató jelentését. A megyei NEB ülésén a bizottság elnöke, Balázs Lajos tájékoztatta a résztvevőket a februárban, márciusban induló vizsgálatokról. A népi ellenőrök a közeljövőben felméri a vállalati és szövetkezeti tulajdonban lévő személy- és teherszállító gépjárművek kihasználtságának helyzetét, az ipari gyártmányszerkezet átalakítására vonatkozó előirányzatok végrehajtásának eredményét. Megvizsgálják a törvényes munkaidőalap felhasználására tett vállalati intézkedéseket az egyes ipari, építőipari alkalmazott- és munkakategóriákban, s az átlagosnál lassabban fejlődő mezőgazdasági szövetkezetek gazdálkodási helyzetét.

Influenza-jelentés

A megyei KÖJÁL-ok, valamint a fővárosi KÖJÁL jelentése szerint az 1977. február 13-a és 19-e közötti héten az országban 177 ezer új influenza és influenza-szerű megbetegedés fordult elő. Az előző heti 50 százalékos növekedéssel szemben 11 százalékra mérséklődött a megbetegedések számának emelkedése. A járvány kezdetétől ez ideig mintegy 480 ezren betegedtek meg.

A tévé elnöke Szegeden

Tegnap Szegedre látogatott Nagy Richárd, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Magyar Televízió elnöke és Kerpel Róbert, a tévé műszaki igazgatója. Felkeresték a megyei pártbizottságot, ahol dr. Kőncz Jánossal, a megyei pártbizottság titkárával megbeszélést folytattak a televízió szegedi körzeti stúdiója

munkájáról, továbbfejlesztésének terveiről. A tanácskozáson részt vett Deák Béla, a szegedi városi pártbizottság titkára és Papp Gyula, a városi tanács elnöke is.
Délután a vendégek ellátogattak a körzeti stúdióba, ahol Farkas István, a stúdió vezetője ismertetője alapján tájékoztak a munkáról, s találkoztak a stúdió dolgozóival.